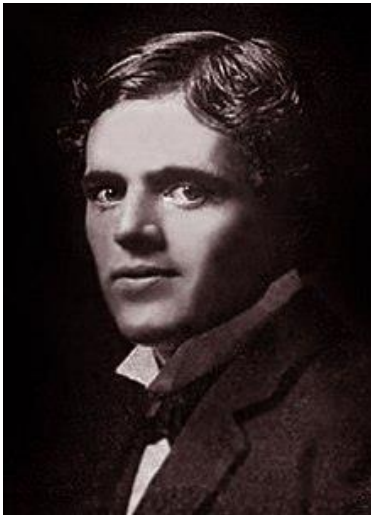

Viljandi valla mälumängu 7. hooaeg
III vooru KÜSIMUSED - VASTUSED
Jaanuar 2023 Kärstna mõisas

1. Kes meist ei teaks Juhan Kunderi inspireeringust sündinud värsse: „*Kui siit pilve piirilt alla vaatan üle õitsva Eestimaa, rõõmulaulu siis maailma saadan, hüüan pikse häälega: Siin on ilus elada*“. Kes kirjutas sellele värsile meloodia?
2. Mida tähendas vanemas kõnepruugis sõna "tõbras"?
3. Eestlased tegutsevad aktiivselt NAFO-s. Millega see organisatsioon tegeleb ning millise looma pilti kasutavad nad meedias profiilipildina?
4. Kes Eesti sportlastest on sel aastal võitnud rahvusvahelistel tiitlivõistlustel medali ja mis spordialal?
5. Mis nime kannab Suure-Jaani Tervisekojast alguse saanud ujumissari?
6. Eesti Lastekirjanduse Keskus avaldas eelmise aasta kõige omanäolisema lasteraamatu ehk Aasta Rosina võitja. Seekord tunnustas keskus Kadri Kiho ja Stella Salumaa raamatut "Endel ja Kati". Mis on selle võitja autasuks? Auhind koosneb kahest osast.
7. Nii nagu mitmel eelnevalgi aastal tavaks, korraldasid Viljandimaa Omavalitsuste Liit, ajaleht Sakala ja Viljandimaa Arenduskeskus 2022. a lõpul Viljandimaa parima ettevõtte valimise. Nimeta kaks Viljandi valla ettevõtet, keda konkursil tunnustati?
8. Tiibeti munkadel on omapärane mittesõnaline tervitusviis. Mida nad teevad?
9. Ameerika Hääle raadiosaated algasid 24. veebruaril 1942. Esimesed sõnad, mis esimeses saates öeldi, olid: „Siin Ameerika Hääle. Uudised võivad olla head või halvad. Meie räägime Teile tõtt.“. Nõukogude võimu ajal oli selle raadiosaate kuulamine võrdne Siberisse saatmisega. Eestikeelsed saated algasid 3. juunil 1951. Mis keeles edastati saateid enne seda?
10. II maailmasõja eel kuulus praegune Leedu pealinn Vilnius hoopis ühele teisele riigile ja pealinn oli praeguse Leedu suuruselt teine linn. Nimeta, mis riigile Vilnius kuulus ja nimeta eelmine pealinn.
11. Londonis, Trafalgar square platsil, on alati kaunis jõulupuu. Aastast 1974 on selle kuusepuu kinkinud Suurbritannia rahvale üks ja sama riik toetuse eest II Maailmasõjas. Mis riik?

12. Ray Charles (1930-2004), Stevie Wonder (1950), Jose Feliciano (1945). Mis seob neid kolme muusikalegendi ja mis laulu pühendas Tõnis Mägi neile?
13. Mehelesaamist on ennustatud koera või kukega. Sõõris istuvate piigade ette asetatakse kont või puistatakse teri. Kelle eest koer kondi võtab või kukk teri nokib, see saab sel aastal mehele. Mis juhtub aga neiuga, kelle ette kukk või koer hunniku laseb?
14. Lipulaev, Ladvaõun, Pärl, Rusikas silmaauku, Välk ja Pauk, Puhas võit, Osavnäpp, Hall Kardinal, Töomesilane, Maja Vaim...See on ühe Eesti teatri kolleegipreemiate nimekiri. Nimeta see teater.
15. Ambra on kallis looduslik peamiselt parfümeeriatööstuses kasutatav lõhnu fikseeriv aine. Milline loom „toodab ambrat“?
16. Eesti pikimal bussiliinil läbivad reisijad 340 km ja kui sõit sujub graafiku järgi, ollakse teel 6 tundi. Mis liin see on?
17. Kes oli see VII Riigikogu liige ja esimees, keda kutsuti naljatlemisi "Riigikogu direktoriks"?
18. Pildil on tuntud ameerika kirjanik, kelle sünnist möödus 12. jaanuaril 145 aastat. Tema üheks tuntumaks romaaniks on "Ürgne kutse".

19. Millise aine vesilahust süstitakse metanooli ehk puupiirituse mürgistuse korral otse veeni või joogina kergematel juhtudel vastumürgina?
20. Mis on Mulgi vallas asuva Popsi köögi kõige populaarsem toode ja mitu tk päevas seda toodet keskeltläbi müüakse? (eksimisruum +/- 50)
21. Mis või kes on LUUKAMBER?

22. Sydney olümpiamängudel võitis Erki Nool kümnevõistluse kulla punktiga (+/-10 p.). Nimeta lisaks ka see võistlusala, milles sai ta täpselt 1000 punkti.
23. 10. jaanuaril 2023 sai teater Ugala 103-aastaseks. Milliste Eesti muinasmaakondade nimedest on tuletatud Ugala nimi?
24. Kes laulab?

Vastused:

1. Karl August Hermann (1851-1909)
2. Veis (õige on ka mets- või koduloom)

Allikas: M. Kõivupuu "Loomad eestlaste elus ja folklooris" lk. 14

3. NAFO on infosõjale pühendunud Interneti kogukond, kes läbi trollimise ja meemide häirib Vene infosõda Ukraina vastu. NAFO liikmed kasutavad profiilipildina Jaapani Shiba koera näoga tegelast.

Allikas: Sõjapidamises esmakordne: koerapiltide ja ühisrahastusega aidatakse Ukrainal militaartechnikat soetada - Eesti Päevaleht (delfi.ee)

4. Marten Liiv, kiiruisutamise sprindi mitmevõistlusel (EM III koht).

Allikas: <https://www.sport.ee/et/medalitulemused>

5. Sakalamaa Angerjas

Allikas: ajaleht „Leole“ 1. jaanuar 2023. a lk. 7

6. 1 kg rosinaid ja rahaline preemia

Allikas: Galerii. Aasta Rosina pälvis Kadri Kiho ja Stella Salumaa raamat "Endel ja Kati" | Kirjandus | ERR

7. LKJ OÜ (aasta toote kategoorias), Viiratsi Saeveski AS (parim Viljandimaa keskmise suurusega ja suurettevõtete kategoorias)

Allikas: Viljandi Valla Teataja nr 12 (60), detsember 2022

8. Näitavad üksteisele keelt.

Allikas: <https://reis.postimees.ee/6111825/noorte-eestlaste-tervitusviisid-tekitavad-vanemas-polvkonnas-vooristust>

9. Saksa keeles

Allikas: Postimehe mälumäng 1000 küsimust ja vastust 2. osa

10. Poola, Kaunas

11. Norra

Allikas: https://en.wikipedia.org/wiki/Trafalgar_Square_Christmas_tree

12. Nad kõik on pimedad ja Mägi pühendas neile laulu "Pimedale Muusikule".

13. Saab vallaslapse

14. Eesti Nukuteater

Allikas: Nukuteatri kolleegipreemiad Internet

15. Kašelott (vaal)

Allikad: <https://www.eki.ee/dict/vsl/index.cgi?Q=ambra>

<https://et.wikipedia.org/wiki/Ambra>

<https://www.kalapeedia.ee/3972.html>

16. Kuressaare-Tartu

Allikas: Maalehes Ivo Linna mälumäng 28. okt 2021

17. Ülo Nugis (23.04.1944-18.11.2011)

18. Jack London

Allikas: Jack London – Vikipeedia (wikipedia.org)

19. Etanooli, viina (10% - 20%)

Allikad: <https://www.inimene.ee/haigused-ja-seisundid/list/haigused-ja-seisundid/metanooli-murgistus/>

https://kiirabi.ee/img/edit4/filemanager/connectors/php/filemanager.php?mode=readfile&path=%2F2013%2F33_Metanooli_m%C3%BCrgistused.pdf&config=filemanager.config.json&time=1568375107912

20. Lihapirukas, müüakse 800 tk

Allikas: ajaleht "Mulgi sõna" dets. 2022. a lk.1

21. Rootsi võimud nõudsid oma surnute matmist kiriku pörandale alla. Kiireks lagundamiseks puistati neile peale veel lupja. Kui pörandaalune sai täis, viidi luud nn luukambrisse. Sai luukamber täis, müüriti see kinni ja ehitati kõrvale uus.

Allikas: Hans Salm HELME KALMISTU 2000.a.

On olemas ka kõnekäänd: luukambrit tegema. Luukambrisse kutsub dirigent lauljad üksikult või ansamblitena, et veenduda, kas partied on omandatud ja lauljate intonatsioon puhas. Luukamber võib toimuda kooriproovis või eraldi ainult dirigendi või hääleseadjaga.

22. 8641, kaugushüpe

Allikas: https://et.wikipedia.org/wiki/Erki_Nool#2000._aasta_suveol%C3%BCmpiam%C3%A4ngud_Sydneys

23. Ugandi ja Sakala muinasmaakondade nimedest. (Nime soovitas eesti kirjanik Friedrich Kuhlbars)

Allikas: <https://et.wikipedia.org/wiki/Ugala>

24. Edgar Savisaar